

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๗๐๓/ ๘๖

16
ทศ.
วันที่ 10 ธ.ค. ๖1
เวลา 14.30

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ✓
รหัสเรื่อง : ส26594 ๘๖๑
รับที่ : 5446/8 ๖1 ๖1 ก.ล.ย.
วันที่ : 10 ม.ค. 61 เวลา : 14:29

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถนนนนทบุรี
อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง การปรับสถานการณ์คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยภายใต้กฎหมายการค้าสหรัฐอเมริกา มาตรา ๓๐๑ พิเศษ (Special ๓๐๑) จากบัญชีประเทศที่ต้องจับตามองพิเศษ (Priority Watch List: PWL) เป็นบัญชีประเทศที่ต้องจับตามอง (Watch List: WL)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาข่าวการประกาศปรับสถานการณ์คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยจากบัญชี ประเทศที่ต้องจับตามองพิเศษ (Priority Watch List: PWL) เป็นบัญชีประเทศที่ต้องจับตามอง (Watch List: WL)

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องการปรับสถานการณ์คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทย ภายใต้กฎหมายการค้าสหรัฐอเมริกามาตรา ๓๐๑ พิเศษ (Special ๓๐๑) จากบัญชีประเทศที่ต้องจับตามอง พิเศษ (Priority Watch List: PWL) เป็นบัญชีประเทศที่ต้องจับตามอง (Watch List: WL) มาเพื่อให้ คณะรัฐมนตรีรับทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กฎหมายการค้าสหรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ (Special ๓๐๑) ได้กำหนดให้สำนักงานผู้แทน การค้าสหรัฐฯ (United States Trade Representative - USTR) ประเมินสถานการณ์คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ของประเทศคู่ค้าของสหรัฐฯ ในช่วงปลายเดือนเมษายนของทุกปี โดยแบ่งสถานะของประเทศคู่ค้าออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- (๑) ประเทศที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญามากที่สุด (Priority Foreign Country - PFC)
- (๒) ประเทศที่ต้องจับตามองพิเศษ (Priority Watch List - PWL)
- (๓) ประเทศที่ต้องจับตามอง (Watch List หรือ WL)

สหรัฐฯ ได้เคยจัดไทยไว้ในบัญชี PFC ในปี ๒๕๓๔ และบัญชี PWL ในปี ๒๕๓๕ - ๒๕๓๖ ก่อนจะปรับเป็นบัญชี WL ในปี ๒๕๓๗ - ๒๕๔๙ และปรับเป็นบัญชี PWL อีกครั้ง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ และเมื่อ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๐ สำนักงาน USTR ได้ประกาศสถานะฯ ประจำปี ๒๕๖๐ จัดไทยไว้ในบัญชี PWL ตามเดิม อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐ สำนักงาน USTR ได้ประกาศเปิดการทบทวนสถานะ

การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยนอกรอบ (Out-of-Cycle Review: OCR) โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษร ของประเทศที่ได้รับการประเมินและของภาคเอกชนเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาสหรัฐฯ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรของไทย ประกอบด้วยข้อมูลความคืบหน้า และสถานะการดำเนินการด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่สหรัฐฯ ให้ความสำคัญตามแผนงานด้านทรัพย์สินทางปัญญา (IP Work Plan) ตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๐ เป็นต้นมา และได้ยื่นต่อสำนักงาน USTR แล้ว เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐

๒. สารสำคัญ

สำนักงาน USTR ได้ประกาศปรับสถานะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยภายใต้กฎหมายการค้าสหรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ (Special ๓๐๑) ให้ดีขึ้นจากบัญชีประเทศที่ต้องจับตามองพิเศษ (Priority Watch List: PWL) เป็นบัญชีประเทศที่ต้องจับตามอง (Watch List: WL) เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยสหรัฐฯ แสดงความพอใจต่อนโยบายและผลการดำเนินการของไทยที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ รัฐบาลให้ความสำคัญเรื่องการคุ้มครองและป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนภายใต้คณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และคณะอนุกรรมการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน ทำให้มีการดำเนินการอย่างจริงจังจนเห็นผลเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะเรื่องการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในท้องตลาดอย่างจริงจังจนการละเมิดได้หมดสิ้นไปในพื้นที่หลักที่มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดสูง (Notorious Market) ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นมา รวมทั้งในพื้นที่อื่นๆ ทั่วประเทศที่การจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาได้ลดลงอย่างเห็นได้ชัด ตลอดจนมีการจัดตั้งศูนย์ปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Enforcement Center: IPEC) ใน ๕ พื้นที่ ได้แก่ ศูนย์การค้ามาบุญครอง ตลาดนัดจตุจักร ตลาดโรงเกลือ (จังหวัดสระแก้ว) หาดป่าตอง และหาดกะรน (จังหวัดภูเก็ต) เพื่อตรวจตราและจับกุมการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอย่างทันท่วงที

๒.๒ มีการพัฒนาประสิทธิภาพในการจดทะเบียนสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า โดยเพิ่มจำนวนผู้ตรวจสอบ และปรับปรุงขั้นตอนการจดทะเบียน จนทำให้สามารถลดปริมาณงานค้างสะสมลงได้อย่างเห็นได้ชัด

๒.๓ ไทยได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดว่าด้วยการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการที่จะยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศได้

๒.๔ มีการเสริมสร้างความโปร่งใสโดยการเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสียของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เป็นประจำ

(รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) กำหนดให้เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเนื่องจากการประกาศปรับสถานการณ์คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาจากบัญชี PWL เป็นบัญชี WL เป็นการแสดงให้เห็นว่าสหรัฐฯ ตระหนักถึงนโยบายและความก้าวหน้าการ

ดำเนินการด้านการคุ้มครองและการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทย ซึ่งมีผลต่อภาพลักษณ์ด้านการค้าและการลงทุนของประเทศ ประกอบกับการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน จึงเห็นควรพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบ

๔. ความเห็นกระทรวงพาณิชย์

๔.๑ การปรับสถานะไทยให้ดีขึ้นดังกล่าวส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของประเทศ โดยสามารถสร้างความเชื่อมั่นในระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้แก่นักลงทุนทั้งไทยและต่างชาติ ซึ่งไม่จำกัดแต่เพียงสหรัฐฯ เท่านั้น แต่ยังช่วยเพิ่มความมั่นใจและโอกาสในการลงทุนจากประเทศอื่นๆ ที่มองเห็นศักยภาพของประเทศไทย เนื่องจากการจัดสถานะประเทศคู่ค้าด้านทรัพย์สินทางปัญญา ตามมาตรา ๓๐๑ พิเศษเป็นสิ่งบ่งชี้ (benchmark) สำคัญที่บ่งบอกถึงระดับความเข้มข้นในการให้ความคุ้มครองและบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศคู่ค้าที่ได้รับการจัดสถานะ

ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๙ มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) จำนวน ๑๙๙ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เป็นการลงทุนจากสหรัฐฯ ประมาณร้อยละ ๗.๔ คิดเป็นมูลค่า ๑๕ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ การลงทุนดังกล่าวมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจในส่วนอื่นด้วย โดยเฉพาะการผลิตและการจำหน่ายวัตถุดิบและการจ้างงาน

๔.๒ การพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาช่วยในการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศตามแนวนโยบายประเทศไทย ๔.๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม S-Curve ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก (EEC) โดยในปี ๒๕๖๐ (มกราคม – กันยายน) มีโครงการต่างชาติที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม S-Curve ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย มูลค่ารวม ๑๑๖,๒๗๔ ล้านบาท ซึ่งมีทรัพย์สินทางปัญญาเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต ๓ อันดับแรกประกอบด้วย ยานยนต์ คิดเป็นมูลค่า ๓๒,๔๒๙ ล้านบาท ปีโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ คิดเป็นมูลค่า ๒๖,๙๘๘ ล้านบาท และอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นมูลค่า ๒๖,๗๒๙ ล้านบาท ตามลำดับ

๔.๓ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเพียงพอเป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งที่สหรัฐฯ พิจารณาในการคงสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) ซึ่งสหรัฐฯ ให้แก่ประเทศคู่ค้าต่างๆ รวมถึงไทยด้วย โดยในปี ๒๕๖๐ (เดือนมกราคม – กันยายน) ไทยมีมูลค่าการส่งออกของรายการสินค้าที่ได้รับสิทธิ GSP ไปยังสหรัฐฯ ๔,๒๔๕ ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีมูลค่าการส่งออกภายใต้สิทธิ GSP ๓,๐๙๘ ล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนการใช้สิทธิ GSP ถึงร้อยละ ๗๒.๙๘ สินค้าสำคัญที่มีการใช้สิทธิ GSP สูง ได้แก่ ส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ เครื่องดื่มอื่นๆ ทุเรียนยาง อาหารปรุงแต่ง และส่วนประกอบยานยนต์ เป็นต้น

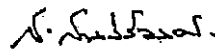
๔.๔ ระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่ทันสมัย รองรับกับสถานการณ์ด้านการค้าและการลงทุนในปัจจุบัน นอกจากเป็นปัจจัยในการส่งเสริมการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศแล้ว ยังช่วยปกป้องคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของคนไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ตัวอย่างเช่น ในปี ๒๕๕๘ อุตสาหกรรมคอนเทนต์ (ประกอบด้วยภาพยนตร์ แอนิเมชัน เพลง เกมส์ โทรทัศน์) ของไทย มีมูลค่า ๒๕๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๔ ที่มีมูลค่า ๑๙๗ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๒๘ นอกจากนี้ มูลค่าการใช้จ่ายเพื่อบริโภคสื่อคอนเทนต์ในประเทศเพิ่มขึ้นมากกว่า ๒.๓ เท่า หรือจาก ๒๔,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๔ เป็น ๕๖,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๘ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเติบโตของอุตสาหกรรมในประเทศที่อาศัยทรัพย์สินทางปัญญาเป็นตัวขับเคลื่อน

๕. ข้อเสนอ

เนื่องจากไทยยังถูกจัดอยู่ในบัญชี WL สหรัฐฯ จึงยังติดตามสถานะ และผลการดำเนินการด้านการคุ้มครองและป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทยต่อไป โดยจะมีการทบทวนสถานะของไทยภายใต้กฎหมายการค้าสหรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ (Special ๓๐๑) เป็นประจำทุกปี ดังนั้น เพื่อให้ไทยคงสถานะในบัญชี WL หรือถูกปลดออกจากบัญชี WL (ไม่อยู่ในบัญชีใดเลย) กรมทรัพย์สินทางปัญญาเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ภายใต้คณะอนุกรรมการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ที่มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน ได้แก่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองทัพบก กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมศุลกากร กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคดีทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และกรมทรัพย์สินทางปัญญา ดำเนินการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอย่างจริงจังและต่อเนื่องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

โทร. ๐๒ ๕๔๗ ๔๖๕๓

โทรสาร ๐๒ ๕๔๗ ๔๖๕๑